

Шляхи вдосконалення системи фінансового планування у банках

Кізіченко Анастасія Євгеніївна

Науковий керівник доц. кафедри банк. справи, к. е. н. Добровольська І.О.
Харківський навчально-науковий інститут Державного вищого
навчального закладу «Університет банківської справи»

Банківський сектор економіки України в сучасних умовах постав перед проблемою підвищення ефективності системи управління банківською діяльністю і її основного елемента – фінансового планування. Це пов'язано з сучасною економічною ситуацією в Україні, з загостренням конкуренції у банківському секторі, зі зниженням темпів приросту ресурсів та доходів та зі збільшенням витрат банків.

Для підвищення ефективності діяльності банку система фінансового планування повинна дозволити створити фінансовий план, що буде грошовим відображенням зміни його мікросередовища під впливом макроекономічних факторів, що дозволить отримати максимальний фінансовий результат від діяльності банку. А ключовим чинником, який впливає на ефективність планування, є необхідність нарощення капіталу банку для досягнення достатнього рівня конкурентоспроможності та сталості банківського сектору.

В світовій теорії і практиці проблемам фінансового планування банків приділяється багато уваги. У ряді визначних дослідників даної тематики стоять такі вчені як В.І.Букато, Е.Дж. Долан, О.І.Лаврушин, В.А.Москвіна, В.Ф.Палій, Г.С.Панова, А.Н.Петрова, Дж.Ф. Сінки, Ф.У.Тейлор, Д. Хан, М.М.Ямпольський та ін. Але залишається ще ряд невирішених проблем, як в Україні, так і на світовому просторі.

В Україні сучасна теорія і практика фінансового планування банківської діяльності висвітлена у працях вітчизняних науковців - О.В.Васюренка, С. М. Киркач, В. О. Нестругін, О.М. Калініченко, О.В.Дзюблюка, О.А.Кириченка, В.В. Корнеєва, М.Л. Лапішко, О.С. Любуня, А.М.Мороза, А.Г. Писарева, Л.О.Примостки та ін.

Не дивлячись на це, проблема фінансового планування зокрема в Україні відноситься до числа найменш досліджених. На сучасному етапі в кожному банку здійснюється фінансове планування не на основі системи загальноприйнятих цінностей і уявлень, а лише на індивідуальному сприйнятті дійсності окремими банкірами.

Причина такого стану справ полягає, перш за все, в недостатності накопиченого досвіду, в несформованості обліково-аналітичних методик і процедур, слабкості нормативної бази розрахунку витрат, неврегульованості

функціонування фінансового ринку. Це вимагає пошуку та впровадження пропозицій з раціоналізації і шляхів удосконалення фінансового планування в банках, що засновані як на адаптації до сучасних умов досвіду, накопиченого іноземними банками, так і на розробці оригінальних для вітчизняних банківської практики підходів і методів[6].

На сьогодні найважливішою проблемою для вітчизняних банків є складання та впровадження довгострокових планів. Нестабільність та невизначеність процесів, що відбуваються в економіці України, створюють враження про неможливість оцінки майбутніх шансів і загроз, тобто унеможлиблюють довгострокове планування. Все більше банків відмовляються від довгострокових планів і переходять на менші за термінами фінансові плани. Тим самим унеможлиблюючи себе і своїх інвесторів та працівників від довгострокової перспективи. Крім того, необхідно зазначити, що ще однією помилкою у процесі планування у вітчизняних банках є недостатнє врахування того, що зовнішнє середовище підприємства здатне швидко змінюватися. Як правило, стратегічні плани складають на основі того, що ринок буде стабільно розвиватися за попередніми тенденціями, а поведінка конкурентів буде сталою. На сьогодні, все більше прослідковується вплив світової економічної ситуації на економіку України та зокрема на банківський сектор, отже банки повинні звертати пильнішу увагу на вплив макроекономічних факторів.

Також на нашу думку, однією із основних проблем системи фінансового планування є недостатнє висвітлення в теорії та на практиці питання автоматизації планування й аналізу діяльності банку.

Для вирішення даної проблеми повинен бути розроблений цілий комплекс заходів, який необхідно вжити для покращення процесу впровадження ефективної автоматизованої системи фінансового планування. Основними з них є здійснення аналізу мікро середовища банку, впорядкування “внутрішньобанківських” процесів, чітке формування цілей автоматизації та засобів їх досягнення, оцінка ринку автоматизованих банківських систем[6]. Впровадження цих заходів дозволить значно підвищити ефективність процесу фінансового планування, з їх допомогою банк зможе:

- швидко і зручно планувати свою діяльність;
- затрачувати на процес планування менше часу;
- оперативно вносити зміни у фінансовий план і отримувати новогенерований майже миттєво;
- спробувати “програти” різні стратегії отримуючи у вигляді звітів результат, з якого можна вибрати найкращий;
- отримати звіти в зручному для аналізу вигляді – за допомогою таблиць, графіків, діаграм.

Таким чином, можна зробити висновок, що фінансове планування є необхідною складовою діяльності банку, який хоче досягти значних результатів і бути конкурентоспроможним та стійким на українському та світовому ринку.

Список використаних джерел:

1. Постанова Правління Національного Банку України «Про збільшення капіталу банків України» від 04.02.2016 №58. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0058500-16>
2. Фінансове планування та прогнозування діяльності банків: монографія/ О.В. Васюренко, Г.М. Азаренкова, Н.П. Погоренко, В.Ю. Дубницький, О.М. Сидоренко, Л.В. Сердюк, Г. В. Омельченко; за заг. ред. акад. АЕН України, д-ра екон. наук, проф О.В. Васюренко. – К.: УБС НБУ, 2009. – 323 с.
3. Забезпечення процесу реалізації фінансового планування діяльності банку/ С. М. Киркач. – Х.: Бізнесінформ № 3, 2014
4. Фінансове планування в банку та шляхи його вдосконалення/ В. О. Нестругін. – Х.: Харківський інститут банківської справи УБС НБУ (м. Київ).
5. Киркач С. М Фінансове планування діяльності банку: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.08 «Гроші, фінанси і Кредит»/ С. М Киркач. – Харків, 2014.
6. Калініченко О.М. Фінансове планування в банках: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.04.01 «Фінанси, грошовий обіг і кредит»/ О.М. Калініченко. – Тернопіль, 2006.